

De Water iep

Ladies and gentlemen, we got 'm: *Planera aquatica*!

In het verslag van Piet de Jong over de gezellige en leerzame Twente-excursie naar Arboretum Poort Bulten (*Arbor Vitae* 4, 2011) komt, zoals in bijna alle artikelen over dit mooie arboretum, de aldaar als Water iep of wel *Planera aquatica* benaamde boom ter sprake. Ook Piet schrijft over zijn twijfels over de echtheid van dit exemplaar. Welnu: na jaren van getob over de identiteit van de vermeende exemplaren van *Plánera aquática* (voor de juiste uitspraak zijn de klemtonen éénmalig toegevoegd) in Nederland zijn we er eindelijk zeker van: de échte is nu in

Nederland.

Het was weliswaar een bijvangst van een grote eikenstudietour maar we zijn er niet minder blij om! Tijdens een studiereis in 2006 van de International Oak Society in het zuidoosten van de Verenigde Staten werd een bezoek gebracht aan onder andere de Bodcau Bayou, Louisiana en het Allred Lake, Missouri.

Planera aquatica te midden van kniewortels van *Taxodium distichum* In Bodcau Bayou, Louisiana (VS)

Foto: Gert Fortgens

Scanafbeelding van *Ulmus spec* (links) en *Planera aquatica* (rechts)

Scan's: Gert Fortgens

Prachtige waterrijke locaties waar een veelheid aan bekende (en minder bekende) bomen en struiken groeien met hun voeten in het water: *Quercus nigra*, *Quercus phellos*, *Quercus imbricaria*, *Quercus michauxii*, *Quercus nutallii* (het was tenslotte een eikenreis!) maar ook *Liquidambar styraciflua*, *Rhus glabra*, *Leitneria floridana*, *Taxodium distichum*, *Nyssa aquatica* én *Planera aquatica* aldaar bekend als Water-elm. De laatste was in het geweld van de prachtige stammen en herfstkleuren van de vele uit het water oprijzende exemplaren van *Taxodium* en *Nyssa* een ondergeschikt struikje. Er werden heel veel mooie plaatjes geschoten en toch was er maar één van de deelnemers, Jo Bömer, zo alert wat levend materiaal te verzamelen.

Omdat alle aandacht uitging naar de eiken kreeg het plantje minder aandacht tot er na twee jaar opeens een krachtig groeiend, kleinbladig en iepachtig struikje omhoog schoot tussen de aanwinsten. Het moest even in de herinnering naar boven worden gehaald waar dit struikje vandaan was gekomen maar al snel

was het weer bekend: dit is de *Planera*! Wat wij in Nederland kenden als *Planera* is dus een nog niet nader geïdentificeerde iep. Wie het weet mag het zeggen! Bij het vergelijking van de bladeren van de valse en de echte *Planera* (zie foto) valt op dat de bladvoet van de *Planera* licht hartvormig is, dat de grootste breedte onder het midden ligt en dat de bladrand zwakker getand is. Dat zijn goed bruikbare kenmerken waar in het veld de valse van de echte *Planera* aan kan worden onderscheiden. Dus op naar Arboretum Poort Bulten waar wellicht de grootste, tot nu toe als *Planera* geëtiketteerde boom van Nederland staat en naar De Nieuwe Ooster in Amsterdam waar volgens het excursieverslag uit 2008 (*Arbor Vitae* 1, 2009) een redelijk groot exemplaar staat.

Op Trompenburg hebben we ondertussen ons etiket *Planera aquatica* vervangen door *Ulmus spec*. De jonge plant van de echte *Planera* komt op een mooie en zompige plek aan de voet van één van onze moerascipressen, net als in de Bodcau Bayou!